

UVOD

Za zavarovanje odgovornosti za izdelke z napako lahko brez slabe vesti rečemo, da je to področje, na katerem je na slovenskem zavarovalnem trgu še veliko priložnosti. Res je sicer, da se celotno področje odgovornostnih zavarovanj, med katera sodi tudi zavarovanje odgovornosti za izdelke z napako, v zadnjih letih hitro razvija, a še vedno krepko zaostaja za razvitimi zavarovalniškimi trgi.

Z vstopom v Evropsko unijo in vse večjo globalizacijo v zadnjih letih se slovenska podjetja oziroma njihova vodstva vse bolj zavedajo tveganj, ki jih prinašajo potencialni odškodninski zahtevki iz naslova odgovornosti za izdelke. Vendar pa se tako zavarovanci kot tudi strokovna javnost vse prepogosto soočajo s pomanjkanjem znanj in izkušenj na tem področju. K temu ob še nerazvitem trgu precej pripomore tudi pomanjkanje strokovne literature, ki bi širši množici na enostaven način predstavila mehanizme delovanja nekaterih zapletenejših zavarovanj.

Knjiga, ki jo držite v rokah, je prav zaradi tega zasnovana kot priročnik, ki bo bralca popeljal po skrivnostnem in razvejanem svetu zavarovanj odgovornosti za izdelke z napako. Knjiga je plod teoretičnega znanja in praktičnih izkušenj s področij razvoja zavarovalnih produktov, sprejemanja večjih rizikov v zavarovanje ter likvidacije zavarovalnih primerov, pridobljenih v dolgoletnem delu v zavarovalništvu obeh avtorjev.

Knjiga je po eni strani namenjena podjetjem, ki še nimajo sklenjenega ustreznega zavarovanja, kakor tudi vsem zavarovancem, ki že imajo sklenjeno zavarovanje odgovornosti za izdelke z napako in želijo le obnoviti ali poglobiti svoje poznavanje omenjenih zavarovanj. Po drugi strani lahko knjiga predstavlja pripomoček pri učenju in obnavljanju znanj zavarovalniških delavcev.

V **prvem poglavju** so na kratko predstavljene zakonske osnove, iz katerih izhaja odgovornost za izdelke z napako. Predstavljene so evropske direktive, nekoliko podrobneje še ureditev v Sloveniji in nekaterih drugih državah članicah Evropske unije. Sledi nekoliko obsežnejši, poenostavljeni pregled pravne ureditve tega področja v Združenih državah Amerike.

V **drugem poglavju** je na kratko opisano obvladovanje tveganj, povezanih z odgovornostjo za izdelke z napako, čeprav se knjiga s to tematiko resneje ne ukvarja.

V **tretjem poglavju** so predstavljeni splošni mehanizmi delovanja odgovornostnih zavarovanj. To poglavje je osnova za nadaljnja poglavja o zavarovanju odgovornosti za izdelke z napako, zaradi česar je razlage pojmov, uporabljenih v naslednjih poglavjih, treba iskati v tem poglavju. Hkrati je to poglavje lahko dobra samostojna osnova tudi za spoznavanje drugih odgovornostnih zavarovanj, saj v njem opisani mehanizmi veljajo tudi za ostala odgovornostna zavarovanja, kot sta na primer zavarovanje splošne civilne odgovornosti in zavarovanje različnih poklicnih odgovornosti ter podobno, kljub temu da ta niso opisana v tej knjigi.

V **četrtem poglavju** je predstavljeno zavarovanje odgovornosti za izdelke z napako, ki temelji predvsem na praksi slovenskega zavarovalnega trga. Kljub temu da se v svetu pojavljajo tudi drugačni pristopi, opisani način sklepanja zavarovanj odgovornosti za izdelke z napako praviloma zagotavlja slovenskim podjetjem ustrezno zavarovalno kritje tudi v tujini. Poglavje se dotakne tako kritja kot tudi obračunavanja zavarovalnih premij ter določenih pasti, na katere morajo biti pozorni zavarovanci ali zavarovalnice.

V **petem poglavju** se knjiga ukvarja z zavarovanjem stroškov odpoklica izdelkov s trga, ki predstavlja najpogostejšo razširitev zavarovanja odgovornosti za izdelke z napako. Pri tem je treba določene dele, ki niso opisani tako podrobno kot pri zavarovanju odgovornosti za izdelke z napako, brati skupaj s četrtem poglavjem, saj sta obe zavarovanji pogosto na isti zavarovalni polici, in zato delita isto usodo.

V **šestem poglavju** je predstavljen še najmlajši predstavnik zavarovalnega programa odgovornosti za izdelke z napako. To je razširjena proizvajalčeva odgovornost.

Knjiga poizkuša bralcu obravnavano tematiko predstaviti na čim bolj preprost način. V ta namen je dodanih tudi veliko poenostavljenih praktičnih primerov. Nekateri med njimi so plod dejanskih situacij, drugi so povzeti po tuji literaturi in predavanjih, tretji so izmišljeni. Vsem pa je enotno to, da predstavljajo zgolj poenostavljene primere možnih situacij. Za dejansko reševanje zavarovalnih primerov je namreč potrebno bistveno več informacij. Zato primeri iz te knjige ne nadomeščajo uradnih tolmačenj zavarovalnic in pozavarovalnic, temveč predstavljajo le izhodišča za nadaljnje razmišljanje in izgradnjo lastnih modelov. Enako velja tudi za določene razlage, predstavljene modele in grafične prikaze. Med zavarovalnicami je kljub vsemu veliko razlik. Zapisi pogojev niso popolnoma enaki, in že če se le malenkostno razlikujejo, lahko to na koncu privede do precejšnjih razlik v tolmačenju oziroma celo pri zavarovalnem kritju. Namen knjige ni seciranje posameznih zavarovalnih pogojev na slovenskem zavarovalnem trgu, temveč predstavitev osnovnih konceptov. V tem kontekstu je treba brati to knjigo. Za uradno tolmačenje posameznega primera pa se mora zavarovanec obrniti na svojo zavarovalnico oziroma zavarovalnica na pozavarovalnico. Seveda pa bodo pri takšnih in drugačnih pogajanjih in usklajevanjih mnenj izkušnje in mnenja iz te knjige vsekakor pomagali.

Brežice, december 2017

mag. Tadej Avsec
Erika Repar, dipl. ekon.